

PEST, 1859.

☉ 23. szám. ☉ I. Félév. ☉

JUNIUS 9.

Pünkösd, vagyis a Szentlélek eljövételének emlékünnepe.

A katolika egyház pünkösdkor, vagyis a husvét utáni ötvenedik napon (ezt jelenti 'Pentecoste' görög szó, melytől pünkösd nevezete ered) a megígért vigasztaló Szentlélek eljövételének emlékeztetőt ünnepli. „Midőn elérkeztek a pünkösd napjai, így olvassuk az Apostolok cselekedetei könyvének 2-ik részében, a tanítványok mind egyezően ugyanazon helyen valának; s rögtön az égből zugás eredett némi támadó erős szél gyanánt, s betöltte az egész házat, hol együtt ültek; és elosztott nyelvek jelentek meg nekik tüzláng gyanánt, mely mindegyik fölé szállott, és mindnyájan betelének Szentlélekkel, különféle nyelveken kezdének beszélni, mikép a Szentlélek szólni adott nekik.“

Kérdézhető egy némely: miért jelent meg az Atyával és Fiával egyenlőleg örök Szentlélek Isten tüzlángban? miért tüzláng- és nyelvekben egyszersmind? miért mutatta magát egyszer galamb képében, máskor tüzláng alakjában? miért szállott le az egyszülött Fiura galamb képében, s a tanítványokra tüzláng alakjában? — E kérdésekre szépen válaszolt már sz. Nagy-Gergely pápa homíliájában, melyet pünkösd ünnepén Romában, a sz. Péter templomában, 591 év körül tartott. Halljuk tehát!

„Az Atyával és Fiával egyenlőleg örök Szentlélek Isten, mond a szent atya, az embereknek tüzláng gyanánt azért jelent meg, mivel az Isten testnélküli,

láthatlan és kimondhatatlan tűz, miként erről sz. Pál tanubizonyosságot tesz, mondván: „A mi Istenünk emésztő tűz“ (Zsid. irt lev. 12, 29.). — Az Isten pedig tűznek neveztetik, mert általa a bűnnek rozsdája megsemmisítetik. . . Alapos oknál fogva jelent meg tehát a Szentlélek tűz alakjában; mert ő minden szívből, melyet betölt, a dermedtséget és hideget, mit a bűn okoz, száműzi, s azt az örök jók utáni forró vágygyal árasztja el.“

„Azonban a Szentlélek tüzes nyelvekben is látatta magát; mert ugyanezen Szentlélek a Fiával egyetemben örök, és mert a nyelv az igével legközelebbi viszonyban áll; a Fiú ugyanis az Atyának igéje. Mint-hogy tehát a Szentlélek az Igével azonegy lényegű, így némileg kellett, hogy a Szentlélek az embereknek nyelv alakjában nyilatkoztassa ki magát. Vagy pedig a Szentlélek azért jelent meg nyelvekben, minthogy az ige csak is a nyelv által jön ki. Bárki ihlettetik a Szentlélek által, az megismeri az Isten igéjét, vagyis az egyszülött Fiút, s őt meg nem tagadhatja; mert hiszen a Szentlélek nyelvét bírja.“

„Galamb és egyszersmind tüzláng alakjában jelent meg a Szentlélek; mert ő mindazokat, kiket betölt, keresztény értelemben együgyűekké és tüzesekké teszi: együgyűekké az erkölcsök tisztasága, tüzesekké pedig a buzgóság ereje által. . . .“

„Végre még e kérdés megoldandó: miért szállott le a Szentlélek a mi Megváltónkra, mint az Isten és emberek közti közbenjáróra, galamb képében, a tanítványokra pedig tüzláng alakjában? — Ime! az Isten egy-

szülött fia az egész emberi-nem ítélő bírása: már pedig ki állhatott volna meg az ő igazságossága előtt, ha ő bűneinket igazságosságának szigora szerint vizsgálat alá veendette, mielőtt szelidsége által bennünket egybegyűjtött? Ő tehát emberré lett az emberekért, s irántuk szelidséggel viseltetett. Nem akarta ő szétriasztani az embereket, hanem egybegyűjteni; előbb szelíden akart ő tanítani, hogy olyanokat nyerjen, kiket majdan az ítéletkor üdvözíthessen. Helyesen történt tehát, hogy a Szentlélek galamb képében szállott rá: mert nem jött, hogy a bűnösöket már most érdemök szerint szigorral büntesse, hanem hogy azokat még szelidsége által megtűrje. Ellenben a Szentléleknek a tanítványokra tüzláng gyanánt kellett leszállania, hogy ezek, mint a kik esupán emberek s épen azért bűnösök is valának, önmaguk ellen lelki hévvel fölinduljanak, s a bűnöket önmagukon töredelmes bánat által fenyítsék, melyekre nézve az Isten oly hosszas időig békétűrő vala. . . .“

Már ezekből is eléggé kitünik, mily nagyfontosságú a pünkösdi ünnepe, melyet a ker. kath. anyaszentegyház kezdet óta mindig különös áhitattal megül, mint legfőbb ünnepeink egyikét, és pedig a Szentlélek küldetésének nagy jótéteményeérti háladatosságból. Ez ünnep ugyanis emlékeztet minket azon véghetetlen szeretetre, melylyel Isten az emberi-nem iránt viseltetik; mert hogy az Isten fia érettünk emberré lett, ez a Szentlélek szeretetének gyümölese. Ez ünnep emlékeztet minket ama megbecsülhetetlen ajándékokra, melyeket a Szentlélek Isten velünk közölt, s folytonosan közöl. Ez ünnep születésnapja a mi édes anyáknak, az egyedül üdvözítő katolika egyháznak, mint a melynek a Szentlélek adott léte, s azt mindenható kegyelmével szüntelen élterti és védi.

Valljon lehet-e keresztény, kinek szive határtalan hála-érzetekre nem olvadna ennyi isteni jótéteményekért, melyeket a pünkösdi ünnepe elménkbe visszaidéz? Lehet-e katolikus, ki leghőbb buzgósággal s legforróbb szeretettel nem ragaszkodnék az anyaszentegyházhoz, mely épen és tisztán megörzi s előnkbe terjeszti mennyei tanítmányát Jézusnak, kiből „a ki hiszen, meg nem ítéltetik, — azaz el nem kárhozik, — hanem örök életet nyer?“

De jusson egyszermind eszünkbe valamint mindenkor, ugy kiváltkép a pünkösdi ünnep alkalmával, hogy a Szentlélek kegyelme nélkül semmit, a mi az üdvösségre érdemes, nem tehetünk. „Nem mintha mi elégségesek volnánk mi magunktól valamit gondolni, ugy mint magunktól: hanem a mi elégséges voltunk Istentől vagyon“ (II. kor. 3, 5): „mivel Isten az, a ki ingyen való jó akaratóból mind a szándékot, mind a véghezvitelt eszközli ti bennetek“ (Philip. 2, 13.). — Épen azért minden nap, minden eselekedeteink előtt hívjuk segítségül a Szentlelket, s buzgó szívvvel esedezzünk malasztjáért. — János apát számos egyéb jó tulajdonságai között azon kitünő tehetséggel is bírt, melynél fogva minden beszédet a világi dolgokról a mennyeiekre tudott terelni. Egykor néhányan társai közül jövén hozzá, az időjárásról, miként ez történni szokott, kezdték meg a beszélgetést. „Igen sok eső volt, — mondának. A pálmafák zöld ágaitat fonségesen kiterjesztik, s dus gyümölcsöt hozandnak.“ — „Istennek legyen érte hála! — szöla

János apát. Mi Istenhez szent lelkeért fogunk könyörögni, hogy sziveinket az ő kegyelmének esőjével s harmatjával nedvesitse és fölfrítse! Ekkor aztán mi is az Ur félelmében gazdag gyümölcsöket fogunk teremni.“ — Igenis, ezen üdvös kegyelemért kell nekünk is igen gyakran könyörögnünk, és sz. Agostonnak eme nagyjelentőségű szavait szívvvel és szájjal elmondanunk: „Sugalj mindenkor, Szentlélek Isten, jó eselekedet én bennem, hogy azt gondoljam, s buzdíts föl, hogy azt teljesitem; vonzz magadhoz, hogy téged szeresselek; erősíts engemet, hogy téged szilárdul bírhasalak; oltalmaz engemet, hogy téged soha el ne vesztselek!“

Végre még arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy Isten kegyelme csak ugy lesz ránk nézve foganatos, ha azzal közremünkálunk, s annak ellene nem szegülünk. „Mivel pedig az említett végre (a megigazulásra) együtt munkálkodó szolgál vagyunk, mond sz. Pál apostol, intünk titeket: hogy Isten kegyelmét hiában ne vegyétek“ (II. kor. 6, 1.). „Ma ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket“ (Zsid. irt lev. 4, 7.). Sz. János pedig mondja: „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek; a ki szavamot fogadja, s az ajtót megnyitja, ahhoz bemegyek és vele vacsorálok, és én ő velem“ (Fit. jelent. 3, 20.). — Két remete egy pusztában jó fekete földet ásott, s azt, sem szekerök, sem teherhordó állatuk nem levén, zsákonkint hordták kertjökbe, hogy annak földét megjavítsák. Az ifjabbik a naphőség és alkalmatlankodó legyek miatt nagyon neheztelt, s majd minden kapavágásnál zugolódott. „Kedves testvérem! — mondá az idősibik, kérj Istentől türelmet!“ — „Már eleget kértem, felelé az ifjabbik, de az ő kegyelme rajtam mit sem segít!“ — Az idősibik csendesen folytató munkáját, míg ismét egy zsákot megtöltött, s aztán mondá: „Segítsd a zsákot vállaimra fölemelni!“ — Az ifjabbik megfeszített erővel a zsákot hátulról vállaira emelé. Az idősibik azonban azt előlről ismét lehuzta, ugy hogy a zsák a földre hullott. „Mit jelent ez?“ — kiálta föl az ifjabbik. — Hiszen ugy az én segílyem mit sem használhat neked, ha te azt készakarva újra megsemmisited!“ — „Lásd! — mondá az öregebb, — így van ez az Isten segítségével is. Az Isten mindig kész nekünk segítségét nyújtani. Ha mi azonban az Isten kegyelmével közre nem munkálunk, sőt inkább annak ellene szegülünk: mit használhat akkor nekünk az Isten kegyelme?“

Legendák.

I.

Limaiszent Rózsa.

Lányom, lányom, édes lányom!
Oldd fel karesu derekad:
Nézd, belé nőtt ez éles öv;
Nézd, mint szurja e hegyes szög;
Nézd, nyomán a vér fakad.

A te tested, mint a harmat,
A te tested, — mint a hó. . .

kopo
mig
leány
jai a

Lányom, lányom, édes lányom!
Nincsen, a ki meg ne szánjon;
Oh ez nem neked való!

Anyám, anyám, lelkem anyám,
Jőj, imádkozzál velem!
Többet tiirt Ő a keresztfán,
S még ha ennyi kint ereszt rám, —
Száz örömmel viselem. . . !

De alig hogy szólott a lány :
Egy szivárvány lett öve,
Az aczél-öv, az aczél-szög,
Mely alatt a szép leány nyög,
Mely testébe benöve.

Lányom, lányom, édes lányom!
Mit mivelsz, az Istenért? !
Porba dobtad, lenyiszálád
Dus hajadnak selyemszálát,
Mely egy országgal felért? !

Fürteidnek fényes habján
Mosdott meg a napsugár.
Lányom, lányom, balga gyermek!
Ismerőd nem ismernek. . .
Oh, ez ékes haj mi kár! !

Anyám, anyám, lelkem anyám!
Szünj miattam aggani;
Dus hajfürt — a vész hálója,
Melyben a szem pillangója
Lelküink vérét szíja ki. . . .

De alig hogy szólott a lány :
Mint egy égi tünemény —
Fényes rózsza, aranyrózsza,
Mely sugarát csak úgy szórta,
Ragyogott a fürt helyén.

Lányom, lányom, édes lányom!
Szólt mennyből a szüz Anya :
Rózsza légy e rózsza által,
Nevedet fény- s pompájával
Neked Isten adja ma! . . .

Rózsza, Rózsza — szólt szüléje,
Boldog anya vagyok én!
Oh csak édes apád jönne . . . !
S mint keresztvíz — anyja könyje
Csillogott a lány fején. . . .

Pájer Antal.

A zárda-szüz.

— Beszély. Folytatás. —

II.

Egy magyarhoni uraság tisztí-lakásának udvarán koporsó sötétlik. A szellő a fehér szemfüdelet lengeti, míg a koporsó körüli bánatos nő, bus ifju s egy siró leány állanak. A „Circumdederunt“ buskomoly hangjai átrezgének a jelenlevők lelkein, kiknek arcain

a sajnálat élénk érzete tükröződék vissza. A koporsót kísérő tömeg között különösen két uri egyén beszéde vonja magára figyelmünket.

— Nem tudom, — szólt az idős — mikor lesz oly hü tisztje a grófnak, mint Berkényi volt. De szerette is őtet a gróf úgy, miként egyet sem a többi tisztiek közül.

— Meg is érdemlé Berkényi a gróf bizalmát, — viszonzá a fiatalabbik. — Hisz ő oly nemes jellemű volt, s tántoríthatlanul hü uraságához.

— Egy szóval, — válaszolt az idős, — Berkényi hála-adóját leróvta jótévi iránt. Nem mondhatja a gróf, hogy valaha hiában pazarolta rá kegyeit.

— Uram bátyám! ismeri ez ember multját; kérem, tudassa velem.

— Szívesen. — Berkényi édes atya nemes ember volt. Tudod öcsém, mily büszke vala egykor a magyar nemes jogaira, s mily urat tudott játszani a társadalomban! Berkényi Jónás ur szintily büszke vala, s parancsolni nagyon szeretett; miért is egy tisztujítás alkalmával minden erejét a szolgabirói hivatal elnyerhetésére fordította. Tudod öcsém, mily sokba került az ilyen restauratio! Berkényi birtokát meghaladó adósságba verte magát, s szándékát még sem vihete ki. A szolgabiróság elmaradt. Később, midőn a hitelezők nagyon szorongatták, kétségbeesett, s egy napon agyon lötte magát, hagyván egy 8 éves kis árvát. A nemesszivü gróf figyelmét ki nem kerülheté eszerencsétlen fiucska; pártfogásába vette, s kezdé iskoláztatni. Midőn eljött az idő, melyben az iskolai pályát végzett ifjunak élet-nemet kellett választania: a gróf azon kérdésére: mi akarna lenni? — sirva borult lábaihoz, s kijelenté: hogyha már kegyes jószágát máskép meg nem hálálhatja, tehát holtig szolgálatában akar maradni. Ez tet-szét a grófnak, s egyik jószágán kedvező állásba helyezé őt. E pillanattól Berkényi tántoríthatlan hűség, lankadhatlan szorgalom, és fáradhatlan iparkodás által igyekezett magas pártfogója bizalmát megérdemelni. Mint minden jónak, ugy neki is voltak titkos ellenségei, kik rágalmaikkal igyekeztek őt a gróf előtt bepisz-kolni. De épen e vádak tevék önzetlen hűségét még szilárdabbá; s a gróf meggyőződék, hogy Berkényiben oly embert bir, kinek jellemében bizhatik, kire nem hiában halmozá kegyeit, s ki, irántai legbensőbb hálá-ját mindenben kimutatni, élte egyik földatául tüzte ki.

E beszélgetésnek a koporsóra hulló göröngyök tompa zuhogása vetett véget. Csakhamar készen állott az egyszerű sirdomb, mely alatt egyike a legnemesb sziveknek porhada.

A bus özvegyet néhány őszinte barát kíséré vissza lakába. De mily nagy lett meglepetésök, midőn az udvaron a gróf fényes fogatát pillanták meg, s bent a szobában magát az öreg grófot, ki egy széken ült, mint látszék, szomoruan. Mikor az özvegyet megpillantá, vigasztaló szavakkal iparkodott őt megnyugtanni; s fájdalommal jelenté ki elkésését, mi miatt legkedvesebb emberét nyugalma helyére nem kísérheté. Jótétemé-nyét Berkényi esaládjától megvonni nem akará; azért tisztességes lakást, s illő nyugpénzt rendele számukra. A fiut atya érdemeiért pártfogásába vette, s illő ál-lásba helyezte.

Egyszerre azon hír keringett a faluban, hogy a temetőben pinczét ásnak. S valóban olyan pincze-forma alkotványon dolgoztak a kőművesek éppen a nagy kereszt előtt. Néhány nap mulva gyászmise tartatott Berkényi lelkeért. Mics után kimentek a temetőbe, hol már a nép által pinczének gondolt sírbolt el vala készítve. Berkényi tetemei a gróf jelenlétében fölvették, s ünnepélyesen a sírboltba tétettek. Fölé pompás márvány emléket állítanak, melyen aranyos betűkkel ez vala vésvé: Berkényi Simonnak, a holtig hálásnak emlékül állítottá gróf N.....

Ezután esendes egyformaságban multak Berkényiné napjai. Fia távol levén tőle, minden örömét leányában, a minden tekintetben jó és szép Czelkában lelé. A nyiló rózsát a pillangók serege röpködé körül. Nem egy ifju szive dobogott sebesen, ha Czelkát látta; nem egy kebel sovárga, szivét s kezét megnyerni. Azonban mit Czelka szive leginkább ohajtott: az őt körüllegő ifjakban nem találá föl — a benső vallásosságot. A világias érzelmű ifjak nem tudák felfogni Czelka magas jellemét; ők inkább szerettek érzelegni, s a divat-regények után ábrándozni, mint egyszerű, de mély érzelmű vallásosság által Czelka szívéhez utat törni. Azért ha a leányka kedvencz eszméjét, a vallást hozá társalgás közt szőnyegre: mindannyiszor fájdalommal tapasztalá, hogy körzete unja magát. Nem esoda aztán, ha a leány hidegen fordult el, s határozottan visszavonult. Néhány hét azonban nagy változást idézett elő Czelka belsejében. A mindig komoly-nyájas arezon vágyai teljesültének érzete ömle el; szemeiben szokatlan láng, keblében az ébredő tiszta szerelem lángja loboga, s ajkai körül olykor egy-egy szende mosoly játszadozott, a boldog öntudat mosolya. Czelka vágyait teljesülve látá. Ő — szeretett! Ki volt az, ki e szende lyánka szivét megnyerni tudá? mindjárt megtudjuk.

Lakott ott helyben egy özvegy asszonyosság egyetlen fiával, Lontai Lajossal. Az özvegyet dicsérte a világ; Lajost pedig jó szelid ifjunak ismeré. Lontainé barátságos viszonyban volt Berkényinével. Mindketten ohajtották: bár a baráti viszony szorosb rokoni kapcsolcsá válnék! Mint emlitém, Czelkának vágya volt egy vallásos férj nevévé lehetni. Mily jól esett szívének Lajost gyakran a templomban láthatni! Ha olykor a szenteltvíz-tartónál találkoztak, s innen Lajos Czelkát haza kíséré: ez oly nyájasan, oly szendén nyujtá kezét az ifjunak, oly édes pillanatot vetett rá, melyben irva látszott lenni: „Szeretlek, mert te is szereted az Istent, ki mindkettőnket boldogokká tehet.“ Így napról napra szorosabban fűződtek egymáshoz szíveik a szülők örömére.

Egy vasárnapon igen nyughatatlan volt Czelka: a templomban a hely, hol Lajos ülni szokott, üres volt. Hol lehet? kérdé önmagától Czelka: talán beteg, vagy valahová elutazott. Több ily gondolat támadt fejében, s alig várá, hogy valót tudhasson. Estefelé csakugyan megjelent Lajos; areza a szokottnál kissé pirosabb volt.

- Hol voltál ma Lajos? — kérdi Czelka.
- Honn voltam egész nap — viszonzá Lajos.
- Hát talán beteg voltál?

— Semmi bajom.

— Mi oka tehát, hogy templomban nem voltál?

— Egy jó barátom látogatott meg Pestről, azzal mulattam.

— S azért nem jöhettél templomba?

— Igen.

Czelka szigorú tekintetét vetett Lajosra s mondá:

— Ember, ember! Meggondoltad-e, mit teszesz, midőn barátodért, egy ember kedvéért Istent vetetted meg?

— Lásd Czelkám! az ily városi uracsok könnyen kinevetnék az embert, ha előtök oly szenteskedőnek mutatnám magamat.

Czelka elhalaványodott, s remegve szólt:

— Lajos, az egekre, mit mondtál? Nem tudod Üdvözítők ama szavait: „A ki engem szégyel megvallani az emberek előtt, én is szégyenlem megvallani őt Atyám előtt, ki mennyekben van“? — Imádkozzál, hogy Isten e nagy bűnödet megbocsássa. Lásd, nem is képzeled, mily fájdalmat okoztál keblemnek e nyilatkozatoddal. Oh én esalódtam, midőn téged a világ mindennapiságán fölülemelkedve képzelélek! Te is olyan vagy, mint a többi. — Ezzel hangosan kezdett zokogni.

Lajos csak sokára tudá megnyugtatni azon ígérettel, hogy csak most bocsásson meg, többé nem fog ilyet elkövetni. Czelka Lajosra emelé könyes szemeit, s mondá:

— Jó, Lajos! most az egyszer megbocsátok. De még egyszer ilyest, — többé Czelka nem a tied.

(Folytatása következik.)

Veszely László.

Városi levelek.

VII.

Pés. — Hitélet és politika. — Harez és béke. — Futaki kalvária. — Kenderből templom. — Káriáson és tolvaj. — Pécsert párisi utca. — Fialtal öreg. — Szelid vadember. —

A hitélet légmérője nálunk még mindig jó időt jósol. Jelenleg a májusi ajtatosság két helyen, ugymint a „Mi-asszonyunkról“ címzett kolostor szép templomában, és az „Irgalmas nének“ egyházában tartatik; az elsőben németül, az utóbbiban magyar nyelven. A hívek szép számmal sereglenek Magyarország patronája körül; segítségül hívják őt, ki a bűnösök menedéke. — Hát a politika mit mond? Hát csak annyit, hogy mindenki szeret olesón venni, és drágán eladni. És miért? Politikából. A szolga akkor dolgozik legjobban, ha ura látja; ez is csak politika. Mindenki panaszkodik a drága idők ellen, és mégis oly fényes ruhákban járnak, hogy az ember kénytelen azt gondolni, hogy ez is politika. Esős, sáros időben némelyek nem mehetnek templomba, de ugyanazon időben szívesen elmennek színházba, táncvigalmakra: nem politika-e ez? Bizony, bizony még megérjük, hogy a művelt (?) amerikaiak módjára némelyek, ha nem mehetnek templomba, látogató-jegyeiket küldik az oltárra eseléidek által. Ez ám a politika! — Hajdan ha elmentem jó barátomhoz, egy magyar őszinte szóra adott bármennyi pénzt kölesön: most kell kezés, aztán kötelezvény, püését rá, s mindezek mellett hány esalódtott már meg. Mi oka ennek? A bizalmatlanság, a felebaráti szeretet hiánya. Pedig a rosz nyelvek azt mondják: ez is csak politika.

Harez mindenfelé. A test a lélek ellen harczol; a világ, a gonoszlélek, a szenvedélyek folytonosan ostromolnak minket.

Állandó harezót érzünk minmagunkban. Mikor lesz már béke? Csak akkor, ha e szenvedélyeket fékezzük; ha a lélek a test fölött uralkodik.

Nem rég készült el városunkban a futaki kalvária, mely városunk jeles szobrása, Bartali es vésője alól került ki; az egész mű remeknek mondható. A futaki segédlelkész, Verner Károly ur híveivel személyesen jött Pécsre, e szép művet oly távolra átszállítani; és gondoskodásának tulajdonítható, hogy az oly épen érkezett haza.

Miután már Bácskában vagyunk, szabad legyen dicsérettel megemlíteni a hodsági templomot, mely nagytűz nélkül székesegyháznak beillik; legalább láttam már több székesegyházat, mely vele meg nem mérkőzhetik. Erről a templomról el lehet mondani: kenderből készült. Szokás ugyan kérdezni: láttát-e már kenderből templomot? Mi alatt az értetik: ha t. i. valaki kender között áll, és onnan nézi a templomot. De az itt említett templomot más értelemben értem. Tudnillik: midőn a híres hodsági templom építéséről vala szó, az uraság rendes nagyságu templomot akart a híveknek építtetni; mire ők azon kérelemmel járultak az urasághoz: megengedi-e, ha az uraság által engedélyezett özveget sajátjokból megtoldják, és gazdag helységöklöz méltó szentegyházat emelhetnek az Isten dicsőségére? Miután kedvező választ nyertek, több mint 100,000 forint járultak a templom építéséhez. Így emelkedett föl a háromtornyu, basilikának nevezhető templom, mely a híveknek valóban becsületökre válik. Igen ám; de azt fogja mindegyik kérdezni: honnan vették azt a sok pénzt? Hát biz azt kenderből kapták; mert itt terem azon híres kender, mely ölnyi nagyságu, és kazalokba rakatik, mint máshol a gabona és széna. Ezen természetnyből szerezték a sok pénzt. S így némiképen elmondható: kenderből épült templom. Atyafiak! a tanulság ebből az, hogy: itt a példa, kövessétek!

Pécs és Mohács közt, még télen karácson előtt, erőszakkal kirabolták a postakocsit, mely valami 20 ezer forintot hozott; az illetők kézre kerültek, és kivégeztettek. Ezt csak annyiból említem, mert ugyanazon kocsin szállítottak hozzám a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalától a „Szent Karácson” című népiratból megrendelt példányok. Ezen esomagot is föl tépték a tolvaj-kezek; de miután abban pénzt nem találtak, sértetlenül hagyták. Én pedig gondolám magamban: miért nem olvasztatok el e füzetkét, melyben nagyobb kincs rejlett, mint az elvont pénz? Ebben olvashattátok volna: mily szegényen született az Isten fia! elégedjünk meg tehát mi is saját sorsunkkal, és ne kívánjuk a másét. Ezt elolvastva, bizonyosan megtértek volna, és nem lett volna ily szomorú végök. Az ember néha épen azt taszítja el magától, mi üdvös; és az után kap mohón, a mi veszedelmes.

Városunkban egy tehetős polgár párisi utczát készíttetett, mely a hitéletre annyiból vonatkozik, hogy azon a helyen állott hajdan a benezék zárdája. S így a kolostor csöndes falait lármás párisi utca váltotta föl. Haladunk!?

Pécsen a vasárnapi iskolákba a legelőkelőbbek is elküldik leánykáikat, hol az apácák szeretetteljes bánása még jobban fölgerjeszti bennök a tudomány-szomját. A hittant dr. Laubhaimert adja elő, ki fiatal kora daczára már is prosenior, és így elmondhatja maga felől, hogy ő fiatal öreg.

Hát a vadember hogyan lehet egyuttal szelid? Nem annyit jelent-e ez, mint fából vaskarika? — Van Pécsen egy vendéglő, melynek czime: „A vademberhez.” Visszataszító czim ugyan, de azért a vendégeket nem ijeszti el magától, sőt akként oda vonja, mint delejtű a vasat. Valljon miért? A vendéglős becsületességeért, ki vendégeit jól, és mindamellettt jutányosan látja el. Salesi sz. Ferencz igen nagy tisztelettel viseltetett a vendéglősök iránt, okul adván, hogy ezek méltók a tiszteletre, mert az emberiség kényelme miatt sokat szenvednek: éjjel fölverik őket, egész nap talpon állnak, és így soha sincs nyugtok, melyet semminemű kincsesel sem lehet megfizetni. Ez okból érdemli meg a nevezett vendéglős is a megemlést, különösen becsületességeért, mely ritka, mint a fehér holló.

Mendlik Ágoston.

Az upponyi sárkány.

— Költői beszély. —

Meredek zöld bokros hegynek oldalában,
Epret szed a kis lány egyedül magában;
De nincsen egyedül: a zengő madárkák
Ugy sirnak körülte, mintha csak őt szánnák.
Szánhatják is szegényt, nagy az ő bánatja:
Rég óta nagy beteg otthon édes anyja.
S neki nincs több kinese széles e világon,
Mint szegény szülője, ott a beteg-ágyon.
S ha ez is meghalna, mi lesz ő belőle?
Ugy sir, ugy kesereg a kis lány előre.
„Azt álmodtam, lányom, hogy én meggyógyulnék,
Ha égő nyelvemre vagy két epret vennék.”
„Hozok, édes anyám! ő hozok azonnal,
Az égen ugy is már piroslik a hajnal.
Hátha egy szem volna, az is a szirt ormán,
Neked azt, jó anyám, onnan is elhoznám.
Addig is, addig is, a mig visszatérek,
Imádkozom érted, csak ne halj meg, kérlek!”
Igy szól a leánya; s kosarát karjára
Fűzvé, még egy csókot lehel jó anyjára. —
S repül, mint a pehely, ha a szél elkapta,
Még a puha zöld fű sem süpped alatta.
A lombos bérczen a beszédes madárkák
Oly szépen dalolnak, mintha csak őt várnák:
Ó de a madár-dal most az ő szívének
Ugy hangzik, mint siró, bus halotti ének!
Az ég is oly derült, oly nyájas a reggel,
A nap a bérc mögött épen most nevet fel:
Nevetett a mező minden virágára,
És az eprésző kis bánatos leányra.
S a virágok hiven visszamosolyognak;
Csak a kis leány nem örül most a napnak!
Az ő szívében mély nap-fogyatkozás van: —
Van oka a búra, módja a sirásban.
„Jaj anyám, jaj anyám! nem teljesül álmod;
Jaj nincsen orvosság, árva marad lányod!”
Igy danol, így jajong busan a leánya; —
Még egy szem eper sem került a kosárba. . . .
S úgy hullott a köny-csepp két szelid szeméből
Szorongó keblére, mint csillag az égről.
„Jézusom szűz anyja! hozzád sohajt lelkem:
Szánd meg jó anyámat, vigasztalj meg engem.”
És a mint elzengi e siralmas hangot,
A fölötté álló szirtre fölpillantott;
És néz — és megőrül, mert a kő tövében
A sok érett eper ott piroslik szépen.
„Az Isten szent neve százszer legyen áldott!
Ne félj már, jó anyám, viszek orvosságot.”
S leborul zokogva az epres anyára,
Mint szomorú fűz-ág a tő zöld partjára:
„Ne halj meg, jó anyám!” sohajt a kis árva —
S köny, eper egyaránt hullnak a kosárba.
„Megyek már, megyek már, kedves jó anyácskám,
Hah! — sikolt a leány — elvesztem . . . a sárkány!”
Ugy van! ő jól látott . . . veszve minden, minden:
Az óriás kigyó ott esőtet a szirten. — —
Rohan a kis leány a hegy oldaláról;

De az óriás szörny nem tágit nyomáról.
 „Anyám, édes anyám! elveszett leányod,
 — Sikolt fuldokolva — jaj, hiába' várod!
 És fut — futna, de már ereje elhagyta,
 Vérben uszó lába roskadoz alatta.
 „Jézusom, Máriám! irgalom anyámért —
 E szóra egy piros kereszt-fa alá ért.
 S mintha csak idáig lett volna kimérve
 Élete, lerogyott a kereszt tövébe. . . .
 Ugy illet e helyre, mint halvány kis rózsza,
 S mintha oda ép az égből esepent volna. —
 És az óriás szörny a hegy oldalában
 Csörögve, esattogva jó a lány nyomában;
 A merre fut, a kő megindul utána,
 S egy ugró szirt-darab jól derékon vágja:
 Felfütyent kinyájában, s forgó szél módjára,
 Borzasztó tánczot kezd, vértajtékot hányva.
 S a dühös, kinos táncz mohot, követ felver:
 Ily rémes moh-esőt még nem látott ember.
 De végre megfárad — s nagy testét kinyújtja,
 Villámló szemekkel néz, merre lesz útja.
 Meg is kezdte útját a kopasz tetőre, —
 S eltűnt . . . ma már csak a hír beszél felőle.
 Szép édes álomból ébred a leányka,
 És magát jó anyja karjában találta.
 Remegő ajakkal felsohajt gyöngéden,
 Mint a lágy hárfá-hang a hallgatag éjben:
 „Láttad-e, jó anyám, a szép fehér angyal
 Hogy' betakart engem aranyos szárnyakkal?
 Ő az én angyalom, ki biztatva mondja:
 Őzveggyre, árvára van Istennek gondja!
 Jaj, de hol az eper? hol van a kosárcám?
 Ugy-e elrabolta az a ezudar sárkány?
 „Megvan kis kosarad, és volt eper benne,
 — Felel a jó anya — vettem is nyelvemre.
 S látod? megszűnt bajom . . . Isten úgy akarta,
 Ki nekem a legjobb lányt is visszaadta!“
 S elhallgat az anya, köny borul szemére,
 Föláll, odavonja leányát szívére. —
 S imádkoznak . . . ámbár hire sines a szónak:
 A hulló köny-cseppek annál többet szólnak!!

* * *

A mentő keresztifát az idő elvitte,
 De a hü kegyelet mást emelt helyette.
 S ez ma is ott diszlik az upponyi bérezen; —
 Nem állja a vándor, hogy rá föl ne nézzen,
 S ne esodálja karját a böles Teremtőnek,
 Ki ily merész állást adott e nagy kőnek:
 A kőnek, mely talán e hon fájdalomából
 Maradt emlékül az ős-apák korából!
 Szerencse, hogy többé a szívnek fájdalma
 Kővé nem válik, mert tán föld sem maradna;
 Sőt ember sem lenne, ki a magas köre
 Keresztet emeljen, hogy le ne szédülne.

Kasztovszky László.

Katholikus hitélet.

Szigetköz (Hédervár), május 26. 1859. Minapi levelem végeztével azon hiedelemben tettem félre tollamat, miszerint a szigetközi tudósításokat jó időre befejeztem, hogy más külön-

beknek is helyet engedjek. Azonban rajtam is kifogott a közmondás: „Ember tervez, Isten végez;“ és „Szegény ember szándokát boldog Isten bírja.“ No ha bírja, távol minden tusakodástól, nem bánom, még egy buzavirág bokrétát kötök e tavaszon a „Kath. Néplap“ tisztos homlokára. — Az ember élete e földön, akár a mindennapi tapasztalás, akár az isteni kinyilatkoztatás világánál tekintjük is azt, folytonos harc és küzdés a külső és benső ingerek és kísérletek ellen (Jób 7, 1.). Tűz- és vizen kell a keresztény harcosnak keresztül gázolnia; a csatásokon rendíthetetlenül megállva, küzdenie kell Krisztus zászlaja alatt; mert ha az örök élet hervadhatlan koronáját ki nem vívja a maga számára, úgy azzal a nagy apostol tanítása szerint (II. Tim. 2, 5.) megkoronáztatni soha sem fog. — Üdvözítő Urunk az emberi gyarlóság felsegélésére a vigasztaló Szentleket ígerte és küldötte apostolinak, hogy általa a b é r m á l á s szentségében hiveit a kitartásra szükségelt véd- és támadó-fegyverekkel ellássa (Ephesus. 6, 4.), hogy egykor a győzelem pálmalombjával ékesítve, jelenhessenek meg az igaz bíró színe előtt, kinek esalhatatlan szavai ezek: „A ki győztes lesz, fehér ruhába öltöztetem, és ki nem törölöm nevét az élet könyvéből; oszloplul teszem őtet az én Istenem templomában, és együtt ültetem velem az én királyi székembe“ (sz. János tit. lát. 3.). — Üdvözítőnk e kiváló kegyében részesültek nem rég a szigetközi kath. hivek is. Ugyanis ő főmagassága, mélyen tisztelt bíboros főpásztorunk apostoli buzgalmától illetve, annyi teendője közepett is személyesen szolgáltatta ki plebániánkban a b é r m á l á s szentségét. Két héttel előtte tudatta a kegyes főpásztor ebbeli szándokát hiveivel. „Kívánlak (ugy mond, mint egykor sz. Pál a romaiakhoz 1, 11.) látni titeket, hogy a lelki kegyelemből nyújtsak valamit nektek a ti megerősítétekre.“ — Május 24-én délután lépett ő főmagassága először életében Szigetköz földjére. A Győr és Révfalu tövében folydogáló kis Duna partján üdvözölte őt a ft. kerületi alesperes; itt először találkozott hiveivel, és osztotta rájuk apostoli áldását a főpásztor. Az időjárás mostohaasága daczára is útja Hédervárig valódi diadalmenet volt: az országot mellékletét kétfelől zöld galyakkal ékesítették föl a buzgó hivek; faluról falura lovasok kísérték. Zámolyt elérve, és a meglepőleg szép diadalkapun áthatatván, a plebánia-lakot tekintette meg. Duna-Sz.-Pál, valamint Rartónál is a helybeli lelkész urak hiveik környezetében üdvözölték őt. Esti hat óraker érkezett meg végre az ősi vár elé, hová őt annak méltóságos grófi ura levelében eleve tiszteletteljesen meghívta; most pedig kitünő, nagy őseitől öröklött magyar vendégszeretettel fogadta, a mint csak fogadni lehetett azon egyház fejét, melynek ő egyik kiváló tagja. Erre a menet egyenesen a várkapornába indult; a folyosót harmincz hófehérbe öltözött lányka lepte el. A tágas várkapornában a mesteri-kar négyesben énekelte az „Ecce sacerdos magnus“ éneket; mire ő főmagassága lépett az oltárhoz, és a térdelő sokaságra adta apostoli áldását. Estére kelve, az idő is kiderült, mire nagyszerű kivilágítás és zene következett; mit mikor ő főmagassága a várterem ablakából megtekinteni kegyes volt, az alatt összegyűlt tömémenten sokaság hangos és szünni nem akaró „éljen“ kiáltásokkal üdvözölte őt. Azután egyszerre kiki térdeire ereszkedett; mire a főpásztor néhány atyai szóval megköszönte irántai gyermeki ragaszkodásukat, s ezzel égre emelt kezekkel adta rájuk szent áldását, mit a távolabb állókkal tarazk-lövések tudattak. Hasztalan kísérteném meg esetelni azon benső megindulást, melyet a főpásztor szerencsés megérkezése és ezen esteli jelenet a jó hivek szívében előidézett; már majd tizenegyet kiáltott az éji ör, és még mindig csoportosan álltak ablaka alatt, nem tudták elhagyni, kit annyira szeretnek. Mikor lakásomra tértem, seregesen vettek körül, és örömtől sugárzó arccal beszéltek el, mily boldogok ők, hogy a főpásztor apostoli áldásiban részesültek. „Hát én mit mondjak? — sobajta mellettem egy tisztas anyóka, balkezevel szeméit törölgetve, — én még felkent jobbját is megcsókoltam!“ Ilyen lehetett, gondolám magamban, a szarmariák öröme is, mikor sz. Péter és János apostolokat körükben először üdvözölhették (Apost. cseleked. 8.). — Boldog idő! virradj fel minél előbb e haza népére ismét, melyben a sziveket azon egy ősi kath. hit egyesítse s lelkesítse, melyet első apostoli sz. királyunktól öröklöttünk, s mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán!

A várva várt örömmel, mely után oly régóta epedve sohajtoztunk, végre elérkezett. Gyönyörűn ragyogott a láthatáron a nap; a tegnapi zivatáros felhők nyom nélkül oszlottak szét. Az ég, úgy látszik, velünk akart örülni. Már kora reggel viszhangzott helységünk mindenünnen érkezett buesusok áhítatos énekétől; hullámzó sokaság lepte el az utak környékét, melyen a főpásztornak a templomba el kellett haladnia. Kilencz óra volt, mikor 6, magyar ruhába öltözött lovas és a helybeli gróf ő méltósága kíséretében meg is érkezett; a számtalan mindenszintű lobogókkal díszített diadalív alatt kocsijáról leszállván, az ottan már összesereglett papság élén a helybeli ft. plebános ur elérzékenyült szívvvel mondott remek beszéddel üdvözölte; mire mennyezet alatt kísértük a szépen fölékesített plebániái templomba. Ünneplés sz. mise után a főpásztor, pápa ő szentségétől nyert hatalmánál fogva, teljes bucsut hirdetett mindazoknak, kik a kiszabott feltételek alatt abban részesülni ohajtanak; ezután szokott kenetteljes módorában szent beszédet tartott, melynek végeztével 744-et részesített a bérmálás szentségében. — Azon uri vendégek sorában, kik ő főmagassága tiszteletére összegyűltek, kiemelendők: mélt. Deák y Zsigmond, felszentelt caesaropoli püspök, a győri székeskáptalan nagyprépostja; ns. Putz Ferencz, győri örkanonok, ft. Paunácz Mihály, Komárom város prépostja, Mosony- és Győr-megye érdeemes főnökei stb. A grófi asztalnál a méltóságos háziur lelkesült szívvvel tölcseolta azon nagyszerű kiténtetést, melyben e vár ezredéves falai közt a héderváriak először ma részesülnek; mert nem emlékszünk vissza azon időre, sem a régi számos iratokban nyomára nem akadhatunk, hogy hazánk primásai közül csak egyhez is lett volna a héderváriaknak szereneséjük. De miután annyi idő lefolyta alatt annyi ezere hiában sohajtoztak, azt a mai örökké nevezetes nap, Istennek hála! meghozta. Délután ő főmagassága először a plebánia épületet vette szemügyre; azután a Boldogasszonyról nevezett kettős ősrégi kápolnát tekintette meg, mely hajdankorban plebániatemplom és a grófi család temetkezési helye volt; újabb időben a loretoi kápolna mintájára lett átalakítva. Ezután a jelenlegi plebánia-templomba lépén, különösen szemébe tñnt a régi keresztök, mely az anyakönyvek nyomán 1031-ben készült, az újabb régiségbuvárok azonban 1309-re teszik át, mintan a felirat nem a legjobban kivehető. Következett erre az iskola-látogatás. A kisdéd alacsony szurdék valóban nem igen volt alkalmas ily nagy vendég elfogadására. Ő főmagassága a helység előljáróinál hathatós lépéseket tett új tanoda építése iránt; mihez annak idején ő is kész leend néhány száz forinttal járulni (az illetők némi mentségére legyen felhozva, miszerint eddig is nem az akarat, hanem a czélszerű hely akadályozta az építkezést). A nap hátralevő része részint a vidék, részint a várbeli ritkaságok, különösen pedig a nagy becsű régi kéziratgyűjtemény átvizsgálására fordított. Estve ismét kivilágítás. — A mily örömtől repesett szívűnk, mikor kegyes atyánkat körünkben üdvözölbhettük, ép oly szívfájdalommal néztünk azon pillanat elé, mely tőle ujjog el fog választani. Hiában, nincs tiszta öröm e földön az ember számára, melyet háboríthatlanul élvezhetne; öröm van örömeink közé vegyítve! Csütörtökön reggeli félhatkor ő főmagassága a várkápolnában misézett, fél nyolczkor pedig áldását adván az összesereglett zokogó hűveire, tőlünk távozott. Ő méltósága, a gróf néhány egyházi férffival a határig kíséerte. Zámoly nál az iskolai kis nemzedék üdvözölte őt; mire az ut mellett levő templomot tekintette meg. „Jó nekünk itt lenni!” — mondá, mikor a csinos kis szentegyházból kilépett. Ezután a révfalusi templomot nézte meg; mire bekövetkezett az elválás fájdalmas pereze. „De már most, édes fiaim, csak eleresztetek?” — mondá a távozó atya, mikor a templom előtt álló hintájába föllépett. Testileg ugyan el; de szívűnk áldást esdő sohaja követni fogja lépteidet.

Néhány percz múlva Győr városa valamennyi harangjainak zugása vegyűlt szomorodott szívűnk kitörő sohajaival, és eszűnkbe juttatta a tőlünk távozott felejtetlen atyát. Áldás kísérje lépteit!

Varga Mihály.

Kalocsa. Áldozó-esütörtök ünnepe. Bár tollam sokkal erőtlenebb, hogyszem egy oly örökre nevezetes ünneplés magasztosságától áthatott keblém mennyi hangulata érzelmet elég hiven esetelni képes volna: mégis azon körülmény és

biztató öntudat, miszerint a „Kath. Néplap“ becses hasábjain hazánk különféle vidékein Isten dicsőségére és a hűvek lelki épülésére megtartott ünneplések közlésére mindenkor szabad tér nyitatik, engem is fölbátorít a kisdéd első áldozása lélekemelő ünneplésének közzétételére. A kisdédnek ugyanis számra mintegy 420-an tegnap délután ajtatosan elévgezvén sz. gyónásukat, másnap reggeli 7 órakor a plebánialakból, hova eleve összesereglettek, harangok ünnepléses zugása közt párosan indultak a plebánia-templomba. Az ünnepléses menet élén láttuk városunk lankadatlan buzgalmu lekipásztorát, ngos és ft. Tary Xav. Ferenczet, a bold. Szűzről nevezett hatvani prépost és kalocsai főegyházi kanonok urat, utána egy kis fiut a megváltás jelével, kit ismét fehérbe izletesen öltözött két kisdéd leányka környezett hasonszintű selyem lobogóval. Ezeket követé a kisdédnek többi serege, mely az Oltári-szentség méltó elfogadására külsőleg is ünnepiesen öltözödvé, a templomban szívemelő zenével fogadtattott, és a templom közepén s szentély elején felállított, számos lámpák- és virágfüzerekkel kidíszített kettős diadalív alatt elhaladva, magában a szentélyben, és kivűle azon rendben, mint jött, leférdelt. Mire a Szentlélek ünnepléses segítségül hívása után elkezdődött a szent mise több növendékpap segédlete mellett. Nem hagyhatom említés nélkül ama ritka áldozatkészsgű buzgalmat, melynél fogva az Isten házának minél inkább földi-szítésében határt nem ismerő lelkes plebános és kanonok ur e mai napon is ezen már évek óta gyakorolt bőkezűségének egy újabb, és a maga nemében remek példáját adá, a mennyeiben ezen első áldozási ünneplés emelésére az egész szentegyház belsejét zöld falombokkal, és a legszebb virágok különféle nemével gazdagon s legjobh izléssel fölékesítetté, s különösen a szentélyt nagyszámu gyertyák- és lámpákkal kivilágítottá. Az így földiszített, s egész fénytengerben uszó egyház valóban nem tevésté el elragadó hatását! A már fenebb ériintett diadalívok elseje Üdvözítőnk ezen mondatával fogadá az ártatlanokat: „Hagyjátok a kisdédet hozzám jönni, mert ilyeneké a mennyek országa“ (Máté 19, 14.); a szentély elején különösen földiszített és kivilágított diadalív pedig fenn hirdeté, hogy: „A ki e kenyérből eszik. örökké él“ (Ján. 6, 59.). — Az evangélium elénekése után a sz. misét végző ft. plebános ur, a kisdédekhez fordulván, velök megújítá a sz. keresztsgű fogadást, s közvetlenül az áldoztatás előtt rövid kenetűs beszédet intézett a gyermekekhez, figyelmeztetve őket, hogy ezen első áldozáshoz védszentjöknek, szűz sz. Alajosnak áhítatteljes érzelmeivel járuljanak, ki szent elragadtatásában örömkönyeket sirt, midőn Bor. sz. Károly kezéből először fogadá magához a szeretetteljes Jézust. Azután kifejtén Krisztus Urunknak az emberi-nem iránti végtelen szeretetét, melyet leginkább a legméltóságosb Szentség szerzése alkalmával tanúsított, hasonló viszonyszeretetre s különösen a bűn kerülésére és szeplőtelen szívők tisztán megörzésére buzdítá őket. Végre a hit, remény és szeretet erényit, s az áldozáshoz előkészítő indulatokat benők fölgerjesztvén, megáldoztatá őket. Mily lélekemelő, elragadó látvány tárult itt föl a szemlélő előtt! Mily forró vágy, öröm- és alázattal fogadák az ártatlan kisdédok a hozzájuk először betérő Jézust! — Az áldoztatás után még egy rövid hálaimát mondott elő ft. lekipásztorunk az Oltári szentségben rejő Jézushoz; mit a gyermekek mély áhítattal utána mondtak. Sz. mise végeztével meghintetvén az első áldozók szenteltvízzel, azon rendben, mint jöttek, zeneszó és harangzugás közt visszatertek a plebánialakba, hol szívélyes hálaköszönetet szavaltak szeretetre méltó lekipásztorunknak, ki lelki üdvökről, oktatásukról és első áldozásuk ünnepléséről oly atyailag gondoskodni kegyeskedett. Végre első áldozási emlékképekkel és reggelivel megajándékozván őket, az Ur nevében haza bucsátá. — Legyen szabad még ezen igénytelen sorokhoz esupán azon számos hűveknek hűn táplált üdvkivánatát esatolnom: miként ft. plebános és kanonok urnak nyája körülü üdvös működéseit, s buzgó fáradoalmait az Ur Isten hathatós kegyelme s bő áldása kísérje!

Egy szemtanu.

Győr, május végén 1859. Május az év legszebb, legpompásabb szaka: oly szép, oly megható a viruló természet! Szívűnk örömtől áradoz, s mint a virágillat a harmatos kehelyből, úgy emelkedik föl keblűnkéből egy-egy ajtatos buzgó fohász!

E végből szentelé az egyház e szép, bájos hónapot a szüzek legbájosbikának, ki szépségével a legpompásabb virágokat is sokkal felülmulja. — Máriának. S innét a Mária-havi ajtatosság; melyet Isten kegyelméből mi is iparkodtunk példásan megtartani a mostani kegyes főpásztorunk alapította intézetünkben. Házi kápolnákat esimosan földszítettük, s a szép szűz Anyának képe oly angyal-szeliden mosolyga ránk az irántai lángoló szeretetünket jelképző illatos rózsakoszoruk s nefelejtsek közül. Naponkint kétszer tartott szent beszédet, rövidet ugyan, de velőset és szívig hatót szeretve tisztelt lelki-igazgatónk, nt. Mohl Antal ur, kenetteljes szavakkal buzdítva bennünket a szent Szűz kedves illatu erényeinek követésére. De nem csak mi, hanem városunk vallásos lakosai is megtarták ez üdvös Mária-havi ajtatosságot: a német ajkúak az apácák templomában, hol a vasárnapokinti szent beszédet nt. Strebiczky Alfréd, köztiszteltü capucinus atya mondá nem kevés hallgatóság előtt; a magyarok pedig a karmelita-szerzet egyházában. Itt a szónok nt. Mohl Antal, szeretett lelki-igazgatónk volt, kinek ékesszólása igen-igen sokat vonzott rangkülönbőség nélkül a nevezett templomba. Mennyire megtetszetek beszédei a tudományt és érdemet méltányolni tudó népnek, tanúságot tesz róla azon ügyesen készített, s a szónok nevének előbettiével tündöklő díszes koszoru, melylyel őt utolsó szent beszéde alkalmával a nép megtisztelé. — Adja Isten, hogy a Mária-havi ajtatosság váljék mindnyájunknak lelki üdvére! Z. J. növ.-pap.

Különfélék.

— Pest, június 2-án. Örömteli szívvel ragadjuk meg ezen alkalmat, hogy azon érzelmeknek, melyektől szívünk áradoz, szavakat adjunk. Méltán örülhetünk; mert a romai katólika anyaszentegyháznak anyai gondviselése alatt egy új kath. legényegylet alakult kedves barátaink, rokonaink, testvéreink számára Temesvárott. Vajha drága hazánkban több ily egyletek lépnének minél előbb életbe, hogy az iparos osztályban a mesterlegények között a vallásosság, az erény és polgári művelődés elterjedvén, az egyház hűfiakat s a haza hasznos polgárokat és jó keresztény családtyákat nyerjen! A temesvári katólikus legényegylet elnöke, ft. Böhm Károly ur meghívása következtében a pesti kath. legényegylet az alulírottakat küldé ki Temesvárra, hogy ott társainkat egyletünk nevében üdvözljük. Az ünnepélyes beszentelés májushó 29-én ment véghez. Kora reggel számosan jelentek meg a tagok a plebánia-templomban, hol a szent gyónást végezték. 8 órakor az egylet helyiségéről indultunk el zászló elővitelle mellett és számos vendégek kíséretében a plebánia-templomba. Ft. Csajághy Sándor esanádi püspök ő méltósága tartá a szent misét, mely alatt az összes egyleti tagok és alulírottak az Ur asztalához járultunk. Szent mise végeztével püspök ő mlga atyai szavakat intéze a jelenlevőkhez, fejtegetve a legényegyletek célját és hivatását. Ő méltósága már a szent mise alatt rozszul érezvén magát, nem jöhetett vissza az egyleti terembe, hová helyettese, ngs és ft. Klassovits Lipót kanonok, s több egyházi és polgári vendégek koszorujában vonulánk, az egyleti zászló elővitelle és zenekíséret mellett. Az ünnepélyes beszentelési szertartások végeztével a megnyitó beszédet az egylet közszeretett elnök tartotta oly hatással, hogy a jelenlevők keblei magasztos érzelmektől dobogtak. Ezután mi, mint a pesti legényegylet kiküldöttjei üdvözlöttük, magyar és német nyelven, szeretett tagtársainkat; mire az ó-budai legényegylet elnökének köszöntő-levele olvastatott fel. Az ünnepély után fényes ebéd volt püspök ő mlganál, melyre több ft. egyházi urak, a temesvári legényegylet rendezői is meghívtak. Az ebéd végével atyai leereszkedéssel és szeretettel beszélgetett ő mlga velünk, pesti küldöttjeivel, s részletesen kikérdezé pesti egyletünk állását; mi felett atyai örömet kifejezvén, bennünket emlékül

egy-egy imakönyvvel megajándékozni kegyeskedett. Ebéd után néhány polgár kíséretében tettük tiszteletünket ft. Stuefer Mátyás prépost és jözsefvárosi plebános urnál, ki is örömet fejez ki megjelenésünkön. A tisztelt aggastyán élénken beszélé el néhány jelenetet a tiroli szabadság-harczából, melyben ő egykor, mint Hoffer András tábori lelkésze, részt vón. Este az egyletben színi előadás volt szavalatok- és énekekkel. Jól esett ez alkalommal hallani egyik derék egyleti tagtól a magyar szavalatot, mely köztetszésben részesült. Ez esti ünnepélyen püspök ő mlga is jelen volt. Másnap közszeretett elnök ur szíves vezetése mellett megnéztük Temesvár nevezetességeit: az egyházakat, a Hunyady-család ősi palotáját és a külvárosokat. Este a legényegylet tagjai számosan jelentek meg az egylet helyiségén, tőlünk bucsut veendők. Így folyt le a temesvári legényegylet beszentelési ünnepélye. S mi hálas szívvel köszönetet mondván püspök ő mlganak, az egylet lelkes elnökének, a szíves polgároknak és szeretett egyleti tagtársaknak, forróan obajtuk: hogy a temesvári kath. legényegylet Isten segítségével virágozzék föl, s az egyháznak és kedves hazánkban minél több hű és hasznos gyermekeket neveljen! „Isten áldja a tisztet ipart!”

Tóth István és Hauptmann Ferenc,
a pesti kath. legényegylet tagjai s kiküldöttjei.

Pályázat. Fehérmegye Czece községében, Vajta plebánia főkhelyén megürült magyar kántor-tanítói állomásra jövő júliushó 4-én tartandó pályázat hirdetteték. Az állomás jövedelme: szabad lakás, 17 hold szántóföld, 2 boglya széna. 15 mérő rozs, körül-belül 105 p. frt különféle czim alatt. — A pályázni kívánók kántor-tanítói képességeikről, valamint erkölcsi s politikai viseletükről szóló bizonyítványukat alulírt plebánosnak kézbesítsek, és a fönkitett napon Czece-n az iskola-lakban jelenjenek meg. Vajta, június 1-én 1859.

Kiss József, plebános.

Kegyes adományok.

A kelet-indiai missiókra: Nagy-Bányáról Korbuly Mimi kisasszony 10 frt pp., Korbuly Theozia főzóné 3 frt pp., Dognogán Julianna asszonyság 2 frt pp., Tóth Lázár orgonista 1 frt pp. Összesen: 16 frt pp.

Előfizetési fölhívás.

A félév közelítő vége azon kötelesség teljesítésére hív föl, hogy a t. olvasó közönséget, az e lapok iránt tanusított pártfogásának folytatásaért, a jövő félvre is tisztelettel fölkérjük. A világot nyugtalanító események még inkább íntenek, hogysen egyébkor: ott keresni az egyedül biztos támpontot lelkünknek, hol az Istennek örök bölcsesége s előrelátó szeretete mindnyájunk számára letette, a religióban... Bár volna mindenkor elegendő tehetségünk, az ezt tápláló magas gondolatok- s érzelmeknek leghivebb, és korszerűbb kifejezést adni! Különbén a mi jót és érdekest e tekintetben közölhetni szerencsések voltunk, és leszünk, azért t. munkatársaknak hálas elismeréssel adózunk: a mi hiányt betölteni, vagy tökélyt elérni pedig a legjobb akarattal sem bírnok, azért a kegyes elnézés jótéteményét, mint a „Religio” szellemével ugyis legegyezöbbit, bizodalommal vesszük igénybe.

A lap sem beltartalom-, sem külalakra nézve nem fog változni. Az előfizetési föltételek is maradnak, mint eddig. Az előfizetési díj tudnikk:

Félvre, postán hordatva, 5 frt pengő pénzben, vagyis 5 frt 25 kr austr. ért.; helyben pedig, házhoz-küldéssel 4 frt 40 kr p. p., azaz: 4 frt 90 kr a. ér.

Előfizethetni minden es. kir. postahivatalnál, s Pesten a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca, 8. sz.), vagy a szerkesztői irodában (Belváros, Molnár-utca, 10. sz.). Pesten, júliushó 3-án, 1859.

A „Religio” szerkesztősége.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDÁS RUDOLF.

PESTEN, 1859. NYOMTATJA EMICH GUSZTÁV, BARÁTOK-TERE, 7. SZÁM.